

УДК 338.486(477)

Москаленко А.Д.¹, Мамотенко Д.Ю.²

¹ студ. гр. МТЕ-149 НУ «Запорізька політехніка»

² канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМИ У ТУРИСТИЧНІЙ ІНДУСТРІЇ

Україна переживає складні часи. Після перемоги очікується активне відновлення туристичної індустрії, через це дослідження та впровадження інновацій у туризмі є актуальним в контексті розширення майбутньої міжнародної співпраці.

Відомо, що в складні кризові моменти економіка є сприятливою для інновацій. Про це, у середині ХХ століття, зазначав Г. Менш [1] і називаючи такий взаємозв'язок «триггерним ефектом депресії», маючи на увазі, що саме депресія запускає інноваційний процес. Г. Менш також зазначив, що інноваційний процес є не рівномірним та циклічним.

У туристичній індустрії широко розповсюджуються інновації, що спрямовані на підвищення якості отриманого сервісу, створенні нової потреби в комфортному відпочинку, здатному дивувати передбачуваністю та комплексністю. Популяризуються інновації на транспорті (літак із прозорим корпусом), у готельному бізнесі (готель і комплекси на намівних островах), застосування енерго- та ресурсозберігаючих технологій, які здатні продовжити життєвий цикл туристичного продукту або знизити вартість послуг [2].

Г.І. Михайліченко виділила наступні види інновацій [3]:

- інновація-продукт (нововведення у вигляді принципово нового або вдосконаленого продукту, яке просувається у формі товару на ринок);
- інновація-процес (це технічне, виробниче і управлінське удосконалення, що знижує витрати на виробництво продукту);
- інновація-сервіс (нововведення, що пов'язані з обслуговуванням процесів використання продукту за межами підприємства (програмне забезпечення технологічних процесів));
- інтелектуальний капітал (людські ресурси як інтелектуальна, творча еліта, здатні креативно сприймати і модифікувати нестандартні управлінські рішення); сировинні ресурси, засоби їхнього видобування та переробки (для

виробничих підприємств туристичної сфери: заклади розміщення, ресторанного й курортного бізнесу та ін.;

- маркетингові інновації (впровадження нового методу продажу, включаючи значні зміни в дизайні продукту, його просуванні на ринок або в призначенні нової ціни, що націлені на краще задоволення потреб споживача, відкриття нових ринків або задоволення нових позицій для продукції підприємства на ринку з метою збільшення обсягу продажу);

- організаційні інновації (впровадження нового організаційного методу в діяльності підприємств, в організації робочих місць, зовнішніх зв'язках).

Розглянемо інноваційні напрями туризму, нові тренди та технології в туристичній індустрії України, які в майбутньому є актуальними і сформулюють інноваційний туристичний продукт:

- активний відпочинок на зміну пасивному. В світі постійно зростає популярність походів, веломандрівок, рафтингу тощо, взимку також скітурингу. Для цього місцевою владою та бізнесом створюється відповідна інфраструктура, яка дає швидкий поштовх для розвитку активного туризму;

- креативний відпочинок для креативного класу – науковців, митців, дизайнерів, інженерів, тобто тих, чия робота полягає в створенні незвичайних новинок у різних сферах економіки та культури. Для таких клієнтів туроператори часто пропонують насичені програми, де можуть поєднуватися декілька видів дозвілля;

- інтерактивність. Не просто побачити, як створюються вироби мистецтва, але й змайструвати щось власними руками, тобто взяти участь у майстер-класах. Не тільки скуштувати місцеву кухню, але й навчитися готувати такі страви власноруч. Не лише бути глядачем концерту автентичної музики, але й мати можливість співати й танцювати;

- автентика. Сучасний турист шукає унікальності та автентичності. Для цього йому важливо представити вже не просто національну культуру, а саме регіональну. Найчастіше туристи орієнтуються на перелік світової спадщини ЮНЕСКО, до якої в Україні належать декілька об'єктів у Києві, історичний центр Львова, митрополича резиденція в Чернівцях, Херсонес, геодезична дуга Струве, 8 дерев'яних церков Карпатського регіону та букові праліси. Також дуже цінуються так звані «крафтові» продукти;

- розвиток внутрішнього туризму. Першочерговим завданням для успішного розвитку внутрішнього туризму є покращення інфраструктури, здешевлення перевізників, відновлення річкового транспорту, створення нових турів, розкриття туристичного потенціалу кожного регіону України. Водночас важливим аспектом успішного розвитку цих регіонів є промоційна компанія;

- агротуризм або сільський туризм. До цього тренду належить також виникнення такого нового різновиду відпочинку як спостереження за дикою природою;

– медичний туризм. Необхідно розвивати саме медичний туризм, для якого в Україні є всі умови. Включення в штат готелів медичних працівників (імунологів, реабілітологів, психотерапевтів та ін.) дасть змогу розширити спектр туристичних послуг, працевлаштувати значну частину лікарів, завоювати середній клас як важливий сегмент туристичного ринку.

Таким чином, інноваційна діяльність в туристичній індустрії спрямована на створення нового або зміну існуючого продукту, освоєння нових ринків збуту, впровадження передових ІТ-технологій і сучасних форм організаційно-управлінської діяльності. Саме тому інновації в туризмі необхідні і є невід’ємною умовою його розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Менш Г. Технологічний пат. Дослідження Г. Менша. URL : <http://www.managerhelp.org/hoks-1458-1.html>.
2. Кудінова І. П. Інноваційний туристичний продукт як чинник розбудови туристичної індустрії. URL : <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Bioeconomy/article/viewFile/14785/13083>.
3. Михайліченко Г. І. Інноваційний розвиток туризму : монографія. Київ: КНТЕУ, 2012. 608 с.